

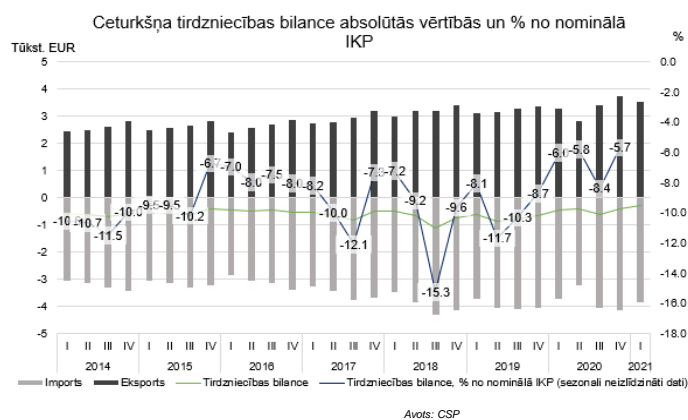
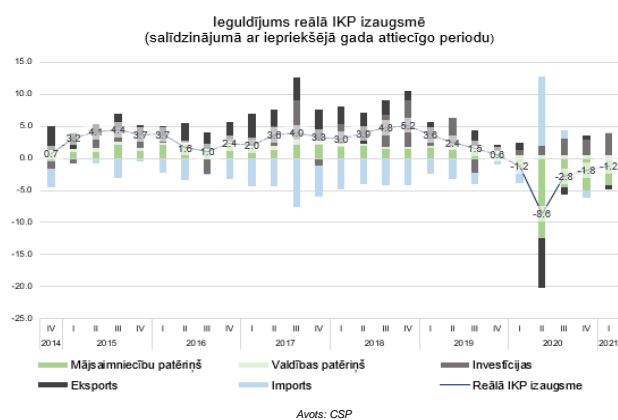
Fiskālās disciplīnas
padome

2021. gada I ceturkšņa makroekonomisko rādītāju monitorings

Saskaņā ar CSP publicētiem datiem, reālais IKP 2021. gada I. ceturksnī bija 6,681 mljrd. eiro. Salīdzinot ar 2020. gada 1. ceturksni IKP tas kritās par 1,2% (sezonāli korigēti dati), bet salīdzinot ar iepriekšējo ceturksni kritums sasniedza bija 1,7%. Salīdzinot ar 2020. gada 1. ceturksni, IKP struktūrā lielākā negatīvā ietekme uz ir bijusi mājsaimniecību patēriņam (-4,3%) un eksportam (-0,5), bet pozitīvs devums bija investīcijām (3,4%) un valdības patēriņam (0,5%). IKP izmaiņas pa darbības veidiem, salīdzinot ar 2020.g. 1. cet. liecina, ka lielākie kritumi novēroti izmitināšanas un ēdināšanas pakalpojumiem (-53,3%), mākslas izklaides un atpūtas pakalpojumiem (36,2%), savukārt lielākie pieaugumi novēroti veselības un sociālās aprūpes pakalpojumos (19,7%) un finanšu un apdrošināšanas darbību jomā (15,2%). Patēriņa cenas I ceturksnī saglabājās deflācijas līmenī (-0,1%).

Makroekonomiskie rādītāji (sezonāli izlīdzināti)	2019 faktiskie dati				2019	2020 faktiskie dati				2020	2021 faktiskie dati				Prognoze (11.02.) ¹				2021 g. Izpilde /prognoze
	I	II	III	IV		I	II	III	IV		I	II	III	IV	2021	2022	2023	2024	
Reālā IKP izaugsme	3.6%	2.4%	1.5%	0.6%	2.0%	-1.2%	-8.6%	-2.8%	-1.8%	-3.6%	-1.2%	-	-	-	3.0%	4.5%	3.2%	2.8%	Zemāk par prognozēto
Nominālā IKP izaugsme	7.3%	5.3%	3.7%	1.9%	4.4%	-0.1%	-9.5%	-3.1%	-1.5%	-3.6%	1.1%	-	-	-	4.4%	6.4%	5.2%	5.0%	Zemāk par prognozēto
Inflācija (patēriņa cenas)	2.9%	3.3%	2.9%	2.2%	2.8%	1.9%	-0.4%	0.0%	-0.6%	0.2%	-0.1%	-	-	-	1.4%	2.0%	2.0%	2.0%	Zemāk par prognozēto
IKP deflators	3.4%	2.7%	2.1%	1.3%	2.2%	1.1%	-1.0%	-0.2%	0.3%	-0.2%	2.7%	-	-	-	1.4%	1.8%	2.0%	2.1%	Augstāk par prognozēto

Avots: CSP, FDP, FM

Ekonomiskās attīstības priekšrocības 2021. gada I ceturksnī

Apstrādes rūpniecības produkcijas izlaide 2021.g. I ceturksnī pieauga par 6,2%, salīdzinot ar 2020.g. I ceturksni. Pozitīvu piesaistību pieaugumā deva koknesis izstrādājumu ražošana (izņemot mēbeles), kurā izlaide pieauga par 4,4%, ķīmisko vielu un produktu ražošana – pieaugums 0,7%. Lai gan apstrādes rūpniecībā uz Covid-19 krīzes fona saglabājās ekonomiskā aktivitāte, kas kopumā ļāva mazināt lejupslīdi, produkcijas izlaide atsevišķos segmentos, pirmajā ceturksnī piedzīvoja lejupslīdi t.sk. pārtikas ražošana (-0,9%) un nemetālisko minerālvielu produktu izstrādājumi (-0,4%).

Eksporta apjoms I ceturksnī pieauga par 8,6%, salīdzinot ar 2020. gada I ceturksni. Par 8,3% pieauga eksporta apjoms uz ES valstīm, bet 0,5% uz NVS valstīm, savukārt par -0,2% samazinājās eksports uz Citām valstīm. Eksporta īpatsvars pa galvenajām tirdzniecības partnervalstīm š.g. pirmajos mēnešos liecināja par sekmīgiem tirdzniecības sakariem ar Baltijas kaimiņvalstīm: 17,3% eksporta attiecināmi uz Lietuvu un 11,3% uz Igauniju. Būtiski tirdzniecības partneri šajā periodā bija Krievija (7,8%) un Vācija (7,2%).

Mazumtirdzniecības apgrozījums martā pieauga par 4,6% salīdzinot ar 2020. gada martu, tomēr ceturksnī vidēji fiksēts apgrozījuma kritums - 5,4%. Ceturkšņa rezultātu visspēcīgāk ietekmēja janvāra un februāra apgrozījuma kritumi nepārtikas precēm, attiecīgi (-11%) un (-9%). Tieši nepārtikas preču klāstā bija ieviesti visstriktākie ierobežojumi. Situācija strauji uzlabojās martā – par 2,1% pieauga apgrozījums degvielas mazumtirdzniecībā, par 1,7% nepārtikas preču mazumtirdzniecībā un par 0,9% pieauga apgrozījums pārtikas preču tirdzniecībā.

Ekonomiskās attīstības ierobežojumi 2021. gada I ceturksnī

Pirmajā ceturksnī vidējie konfidences rādītāji bija negatīvi visās nozarēs: pakalpojumos (-22,8%), būvniecībā (-21,3%), patērētāju konfidence bija (-19%), mazumtirdzniecībā (-16%), bet rūpniecībā (-6,6). Šādu situāciju visvairāk ietekmēja ar Covid-19 saistītie ierobežojumi un augstā nenoteiktība, savukārt būvniecības nozarē arī darbiem nelabvēlīgie laika apstākļi.

Š.g. I ceturksnī novērota deflācija, vidēji patēriņa cenu līmenis samazinājās par 0,1%. Tomēr patēriņa cenu struktūra nebija vienmērīga. Pirmajā ceturksnī novērots patēriņa cenu pieaugums atpūtas un kultūras pakalpojumiem (vidēji 2,6%), kuru izraisīja cenu pieaugums audiovizuālās, fotogrāfiskās un informācijas apstrādes iekārtām, kā arī veterināriem pakalpojumiem. Pieauga cenas arī veselības aprūpes pakalpojumiem (2,5%), ko ietekmēja cenu pieaugums speciālistu prakšu pakalpojumiem un zobārstniecības pakalpojumiem. Tieši martā ievērojams patēriņa cenu kāpums martā ir fiksēts degvielai (6,1%), lai gan ceturksnī vidēji joprojām fiksēta lejupslīde (-3,7%). I ceturksnī cenas samazinājās apģērbam un apaviem (-1,4%) un mājokļa uzturēšanas izmaksām (-2,6%).

Bezdarba līmenis I ceturksnī vidēji bija 8,2% līmenī, bet iepriekšējā gadā tādā pašā periodā 8,3%. Tajā pašā laikā darba samaksa I ceturksnī pieauga par 9,5%. CSP veiktie darba devēju apsekojumi liecina, ka arvien biežāk kā darbību ierobežojošs faktors tiek pieminēts personāla pieejamības ierobežojums. Novērotas arī pārmaiņas bezdarbnieku kvalifikācijas līmenī, pieaug bezdarbs mazāk kvalificētā darba spēka segmentā, bet samazinās augstāk kvalificēto darbinieku bezdarba līmenis. I. ceturksnī salīdzinot ar 2020. gada I ceturksni par 4,1% punktiem samazinājies bezdarba līmenis vīriešiem ar augstāko izglītību un par 0,6% punktiem sievietēm ar augstāko izglītību. Samazinājies bezdarbs arī sievietēm ar arrodizglītību (-0,2%p.) un sievietēm ar vispārējo vidējo izglītību (-1,9%p.) Savukārt vīriešu vidū, salīdzinot ar 2020. gada pirmo ceturksni pieaudzis bezdarba līmenis vīriešiem ar vispārējo vidējo izglītību (+12%p.) un pamatzglītību (+13%p.).

¹ 11.02.2021. makroekonomikas prognožu apstiprināšana | Fiskālās disciplīnas padome (fdp.gov.lv)